

διὰ πρώτην φοράν τὰ «Χελιδόνια» τοῦ Ὠν-
τράν, ὁπερέττα ἢ ὁποία ἐνθυμίζει τὴν «Μαμ-
ζὲλ Νιτούς». Ὑπάρχει ἐν μοναστηρί, τὸ παρθε-
ναγωγεῖον τῶν Χελιδόνων, ὅπου εἰσδύουν ἄρρε-
νες μετημφιεσμένοι εἰς κορίτσια καὶ εἰς παπά-
δες. Ἡ πεταχτὴ μουσικὴ τοῦ νέου ἔργου τοῦ
συνθέτου τῆς «Μασκότ» ἔχει τὸν χαρακτηρι-
στικὸν τύπον τῆς Γαλλικῆς χάριτος. Ἡ κ. Ἐν-
κελ ὡς μαθήτρια καὶ ὁ κ. Δράμαλης ὡς καπου-
κίνος ἔδωσαν πολλὴν ζωήν.

— Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐκπαιδευτικὸς Σύνδεσμος
διωργάνωσε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ»
παράστασιν ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τοῦ Ἀνωτέρου
Παρθεναγωγείου τοῦ Συνδέσμου εἰς μνήμην
τῆς ἰδρυτρίας Αἰκατερίνης Λασκαρίδου. Ἐπαί-
χθη ἢ «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι» τοῦ Εὐρυπίδου,
μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Ι. Σακελλαρίδου, καὶ ἡ μονό-
πρακτος σχολικὴ ὁπερέττα τοῦ κ. Θεοφ. Σακελ-
λαρίδου «Τὸ μάθημα τῆς Γαλλικῆς».

— Εἰς τὸν θίασον τῆς δίδου Κοτοπούλη ἐκτά-

κτως θὰ παίξῃ ἡ ἀρίστη δραματικὴ δις Εὐφρ.
Κατσικοπούλου, ἣτις παρηκολούθησε, ὡς γνω-
στὸν, μαθήματα δραματικῆς εἰς τὸ Παρίσι.

Εἰς τὴν «Ἀλάμπραν» νέος θίασος τοῦ κ. Γο-
νίδου ἐγκατεστάθη μὲ τὴν κ. Δελενάδου καὶ τὰς
δίδας Λάσκαρη καὶ Λολότταν Ἰωαννίδου.

Εἰς τὸ «Πανελλήνιον» ὁ θίασος τοῦ κ. Σα-
μαρτζῆ μὲ πρωταγωνίστριαν τὴν κ. Καλογερί-
κου, τὴν δ. Ντίναν Παντοπούλου, τὴν δίδα Ἰατρί-
δου καὶ τοὺς κ. κ. Λύτραν, Μηλιάδην καὶ Καν-
τιώτην.

Εἰς τὸ «Κεντρικόν» ἐγκατεστάθη καὶ ἐφέτος
ἢ ὁπερέττα τῆς κ. Ἀφεντάκη. Εἰς τὰ «Διονύσια»
ὁ θίασος Νίκα—Φύρστ μὲ τὸν Βιλλάρ καὶ τὴν
Βορδώνη. Ὁ κ. Πλέσσας ἐπανήλθεν εἰς τὴν
παλαιάν του καλιάν, τὸ «Ἀθήναιον». Ὁ θία-
σος Ἐγκελ θὰ παίξῃ εἰς Πάτρας μέχρι τοῦ Ἰου-
λίου, ὅτε θὰ δώσῃ παραστάσεις εἰς τὸ θέατρον
Φαλήρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἐπὲρ τῶν πυροπαθῶν τῆς Θεσσαλονίκης οἱ καλ-
λιτέχναι μας προσέφεραν ἔργα τῶν ὅπως πωληθῶ-
σιν, ὅσα δὲ μείνωσι τεθῶσιν εἰς λαχείον. Τὰ ἀπο-
σταλέντα, 79 τὸν ἀριθμὸν, ἐξετέθησαν ἐν τῇ εἰδικῇ
αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ». Τὰ πλεῖστα αὐτῶν ἦσαν
γνωστά, σκίτσα τὰ περισσότερα· οἱ καλλιτέχναι βέ-
βαια δὲν προσέφεραν ἔργα ἀξίας, ἀφοῦ ἄλλως τε
ἐπρόκειτο νὰ διατεθῶσιν εἰς λαχείον. Ἐν τούτοις
μερικὰ ἦσαν πολὺ καλά. Ἄξια μνείας ἔργα ζωγρα-
φικὰ εἶπε περὶ τὰ 20, τὰ ἐξῆς: Τοῦ κ. Ὁθω-
ναίου μία μικρὰ ὕδατογραφία παριστώσα τοπίον,
τῆς δεσποινίδος Λασκαρίδου τὰ Ἄνθη, τοῦ κ. Λα-
ζαρή τὸ Λυχνάρι, τοῦ κ. Στ. Λάντσα ἢ Ἁγία Σοφία
τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ κ. Ε. Θωμοπούλου ὁ Χωρι-
κός, τοῦ κ. Βαρθέμη ἢ Βλαχοπούλα, τοῦ κ. Ἀξελῶ
τὸ Γύφτικο, τοῦ κ. Βυζαντίου ἢ Ἐξοδος ἐκ τοῦ θεά-
τρον, τοῦ κ. Μποκατοιάμπη ἢ Ἀκρόπολις, τοῦ κ.
Λουκίδου ἢ Λυκόβρυσι, τοῦ κ. Ζωγράφου τὸ Γάϊσμα
τοῦ κ. Ροῦλου ἢ Οἶτη, τοῦ κ. Χρηστοφῆ ἢ Καστέλλα,
τῆς κ. Γεωργαντῆ σκίτσο ἀπὸ τὰ Μέγαρα, τοῦ κ.
Δήμα τὸ Δειλιγὸν, τῆς δεσποινίδος Στεφάνου τὸ Ἔωκ
κλήσι, τοῦ κ. Βικάτου ἢ Κυρία μὲ τὸ γατάκι, τοῦ κ. Θ.
Ἀγγέλου τὸ Μάθημα, τοῦ κ. Φερεκίδου ὁ Μεβλαχα-
νὲς τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς δεσπ. Ἀγαγνωστοπού-
λου ἐν ὑπαίθριον σκίτσο. Ἐξ αὐτῶν ἠγοράσθησαν
μόνον τρία, ἢ Ἁγία Σοφία ὑπὸ τοῦ κ. Α. Ζωγρα-
φίδου, ἢ Βλαχοπούλα καὶ τὸ Γύφτικο ὑπὸ τοῦ κ. Κ.
Ζέγγελη. Ἀτυχῆ ἢ μᾶλλον ἄγρια ἔργα ἦσαν ἕνας
ὀστεώδης ἄνθρωπος τοῦ κ. Ν. Λύτρα καὶ ὁ ἦρως
Παῦλος Μελάς τοῦ κ. Ἰακωβίδου, ὃν παρέστησε βα-
ρῦθυμον, παρὰ τὴν γλυκύτητα, ἣτις τὸν ἔχαρα-
κτῆριζε.

Ἐκ τῶν γλυπτικῶν ἔργων διεκρίνοντο τοῦ κ. Φω-

σκόλου σκίτσο ἐνὸς ἐφέδρου μὲ τὸν τίτλον «Ἄερα»!
τοῦ κ. Θωμοπούλου ὁ Σατανᾶς, τοῦ κ. Τόμπρου μία
κεφαλὴ κορασίδος, τοῦ κ. Γεωργαντῆ ἢ Βιοπάλη δυ-
νατὸν εἰς ἔμπνευσιν, τοῦ κ. Ἀλεξανδροπούλου ὁ τραυ-
ματίας καὶ τοῦ κ. Ζευγώλη ἢ Μεταφορὰ ταυματίου.

— Μία ἀληθινὴ καλλιτεχνικὴ νεκρανάστασις ἠγγέλ-
θη ἐκ Τήνου, ἐν νέον θαῦμα ὄρατον τῆς νήσου τῶν
καλλιτεχνῶν καὶ τῶν θαυμάτων. Ὁ Γιαννοῦλης Χα-
λεπᾶς ὁ μέγας καλλιτέχνης τῆς Κοιμωμένης τοῦ Νε-
κροταφείου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Σατύρου, ὅστις ἀπό-
λεσε τὰς φρένας κατὰ τὴν σύλληψιν τῆς Μηδείας
φονευούσης τὰ τέκνα τῆς πρὸ 35 ἐτῶν, ἔκτοτε δὲ πε-
ριεπλανᾶτο αἰγοβοσκὸς εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Πανόρμου,
χωρίου τῆς Τήνου, αἰφνης κατὰ τὸ νέον ἔτος, ἐγκα-
τέλειψε τὸ ποιμνίον του, μετέβη εἰς τὸ πλησίον λα-
τομεῖον, ἤρχισε νὰ συλλέγῃ ἀπὸ τὰς σχισμάδας τῶν
μαρμάρων πηλόν, ἐπέστρεψε εἰς τὴν πατρικὴν του
οἰκίαν καὶ ἐπεδόθη εἰς καλλιτεχνικὴν δημιουργίαν.
Ὁ καλλιτέχνης, ὁ θεωρούμενος ὡς νεκρὸς διὰ τὴν
τέχνην διὰ παντός ἀνέκτησε τὴν σκέψιν καὶ ἐργάζεται
ἤδη, ὡς νὰ μὴ ἐμεσολάβησε 35 ἐτῶν πνευματικὴ τύ-
φλωσις καὶ ἀδράνεια καλλιτεχνικῆ. Εἰς τὸ γεόπηκ-
τον πρόχειρον ἐργαστήριον του παρουσιάζει ἕξ
προπλάσματα. Ἐν παριστᾷ νεαράν γυναῖκα πλαγίως
κεκλιμένην, τὴν Ἀριάδην. Ἄλλο ἔργον εἶπε ἐν
σύμπλεγμα γυναικὸς ἐχούσης χαριέντως ἐστραμμένην
τὴν κεφαλὴν ἐνθ' πρὸ αὐτῆς γονυπετῆς ἀνήρ κρατεῖ
τὴν χεῖρά της ὡς νὰ ἰκετεύῃ τὴν ἡμίγυμον ἐκείνην
γυναῖκα. Τὸ σύμπλεγμα παριστᾷ, κατὰ τὸν Χαλεπᾶν,
τὸν πρίγκιπα καὶ τὴν πριγκίπισσαν Τυρνορέσκη. Τίς
ἢ ἱστορία τῶν Τυρνορέσκη αὐτῶν, ἄγνωστον. Τὰ ἄλλα
ἔργα εἶπε ἐν πρόπλασμα Σατύρου, εἰς ἱερεὺς καθολι-
κὸς καθήμενος ἐπὶ θρόνου, καὶ εἰς ὀραϊότατος ἄγγε-
λος κρατῶν βιβλίον καὶ καταγράφων τοὺς μέλλοντας
νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ὁ γλύπτης Γιαννούλης Χαλεπάς

Ἡ δὴμιμος αὐτῆ καλλιτεχνικῆ παραγωγῆ τοῦ πνευματικῶς ἀναβιώσαντος καλλιτέχνου παρουσιάζει τὴν ἔμπνευσιν τῆς εἰς μίαν τόσῳ περιέργου, ὄσῳ καὶ ἱκανοποιητικῆν ἔντασιν. Ὁ κ. Γ. Μαρίνος ὅστις ἀπὸ τριετίας ἀπέστειλε μηνιαίως 25 δρ. ὑπὲρ τοῦ ἀτυχοῦς γλύπτου εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἔστειλεν ἤδη 250 δραχμάς. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ διάνοια τοῦ ἐπιφανοῦς γλύπτου διανοιγομένη ὀλονέν εἰς τὸ φῶς, θὰ μᾶς δώσῃ νέα μεγάλα ἔργα, ἀντάξια τῶν ἔργων τῆς πρώτης καλλιτεχνικῆς του ὁρμῆς.

— Διωρίσθη καθηγητῆς τῆς ρυθμολογίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὁ ἀρχιτέκτων κ. Δ. Τσιπούρας.

— Ἐψηφίσθη εἰς τὴν Βουλὴν νόμος διαρρυθμίσεως καὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης.

Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἡ πρὸς ἐπίβλεψιν τῆς Πινακοθήκης ἐπιτροπὴ καταργεῖται ἀντικαθισταμένη δι' ἑπταμελοῦς διαχειριστικῆς ἐπιτροπῆς, καθίσταται δὲ καὶ πενταμελὲς καλλιτεχνικὸν συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὡς Προέδρου, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Πινακοθήκης ὡς εἰσηγητοῦ, ἐνὸς καθηγητοῦ τῆς γλυπτικῆς, ἐνὸς ἐξ ἐπαγγέλματος ζωγράφου καὶ ἐνὸς φιλοτέχνου.

Καθορίζεται ἡ ἀναγραφή κατ' ἔτος εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν κοινδυλίου 30,000 δρ. πρὸς πλουτισμὸν τῆς Πινακοθήκης δι' ἔργων ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, χαρακτικῆς, διακοσμητικῶν τεχνῶν καὶ ἐκμαγείων. Ἀσμβάνεται δὲ πρόνοια ὅπως τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τούτου διατίθεται διὰ σύγχρονα Ἑλληνικὰ ἔργα.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης ὀρίζεται ὅτι θ' ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ διευθυντοῦ, τοῦ γραμματέως, τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ πέντε συντηρητῶν.

Ὅρίζεται ἐπίσης ὅτι ἡ Πινακοθήκη θὰ περιλαμβάνῃ: α') ἀρχαῖα ἔργα ζωγραφικῆς προερχόμενα ἐκ τῶν ἀνὰ τὸ Κράτος ἀνασκαφῶν ἢ ἐξ ἀγορῶν καὶ δωρεῶν, β') ἔργα ζωγραφικῆς Βυζαντινῆς καὶ Χριστιανικῆς τέχνης μέχρι τῆς Ἀναγεννήσεως, γ') ἔργα ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς συγχρόνων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, δ') ἔργα χαρακτικῆς ἀπὸ τῆς Ἀναγεννήσεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ε') ἔργα τῶν διακοσμητικῶν τεχνῶν ἀπὸ τῆς Ἀναγεννήσεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων καὶ ζ') ἐκμαγεῖα ἐξεχόντων ἔργων πάντων τῶν αἰώνων.

Ἡ Πινακοθήκη θὰ περιλαμβάνῃ καὶ ἐργαστήριον συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς παλαιῶν εἰκόνων εἴτε εἰς αὐτὴν ἀνηκουσῶν εἴτε καὶ εἰς ἄλλα δημόσια ἰδρύματα ἢ δημοτικά ἢ κοινοτικά ἢ καὶ εἰς μοναστήρια καὶ ναοὺς.

Κατόπιν ἀδείας τοῦ διευθυντοῦ τῆς Πινακοθήκης, θὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀντιγραφή ἔργων περιλαμβανομένων εἰς αὐτὴν.

Ὁ Διευθυντῆς τῆς Πινακοθήκης δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν εἴτε χάριν πλουτισμοῦ τῆς Πινακοθήκης εἴτε πρὸς μελέτην τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν αὐτῆς. Ἐπίσης οἱ ἐπιμεληταὶ καὶ οἱ συντηρηταὶ τῆς Πινακοθήκης δύνανται νὰ ἀποστέλλωνται ἐντὸς τοῦ Κράτους πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συντηρήσεως ἢ ἐπισκευῆς παλαιῶν ἔργων ζωγραφικῆς.

— Ὁ κ. Ν. Γεωργαντῆς ἐκτελεῖ μνημεῖον τοῦ Πέτρου Βλάχου, τὸ ὁποῖον κοσμεῖ συμβολικὸς ἄγγελος φυσικοῦ μεγέθους κρατῶν ἐν ἀναγλίφῳ μορφήν κορασίδος καὶ ρίπτων κρῖνον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπίσης ἐργάζεται εἰς μνημεῖον τοῦ Ρίτσου, τὸ ὁποῖον διακρίνεται διὰ τὸν συγχρονισμὸν τῆς παραστάσεως τοῦ νεκροῦ, ὀλοσώμου καθημένου ἐπὶ ἔδρας. Ἐκτὸς αὐτῶν ἀσχολεῖται εἰς δημιουργικὸν φανταστικὸν ἔργον «Μετὰ τὸν ζυγόν», μιᾶς κεκλιμένης κεφαλῆς ἐν θλίψει, ἣν ἐκφράζουν κυρίως, καίτοι κλειστοί, οἱ ὀφθαλμοί.

— Ἐν Λονδίῳ ἡ δεσποινὶς Χαρίκλεια Ἀλεξανδριδοῦ διοργάνωσεν ἐκθεσιν περιλαμβάνουσαν τεσσαράκοντα ἔργα τῆς. Ἐξ αὐτῶν περισσώτερα εἶνε τὰ τοπεῖα, ἄλλα μὲν παραθαλάσσια τῆς Βρετανίας καὶ ἄλλα χαρακτηριστικὰ γωνία τοῦ κήπου τοῦ Λουξεμβούργου. Εἰς τὰ πρώτα ἡ γραμμὴ εἶνε δυνατὴ μὲν, ἀλλ' ἀτελείωτη, ὁ χρωματισμὸς ἐκφραστικός, ἀλλὰ στοιχειώδης. Τὰ δεύτερα εἶνε περισσότερο ἐπιτυχή. Ἔχουν μίαν ἡμερὴν μελαγχολικὴν ἔκφρασιν. Δύο-τρία ἐσωτερικὰ ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα ἐκθέτει, προσοδίδουν μίαν βαθεῖαν θρησκευτικὴν μυστικοπάθειαν, αἱ δὲ προσωπογραφίαι—τέσσαρες ἐν ὄλῳ—εἶνε ἐλεύθερα ζωγραφισμένα, μὲ μίαν ψυχικὴν μᾶλλον ἢ τεχνικὴν ἀποτύπωσιν.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τὸ πρόγραμμα τῆς τετάρτης συναυλίας τῆς Ὁρχήστρας τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἦτο πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἦρχισε μὲ τὴν δευτέραν συμφωνίαν τοῦ Ρώσσου μουσουργοῦ Μπρορντίν, καὶ ἄλλοτε παιχθεῖσαν, ἡ ὁποία δὲν ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν, ἥς ἦτο ἀξία, μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν βαρύθυμον σλαβικὴν ἔμπνευσιν, σύνθεσις ἀναγομένη εἰς τὴν φαντασίαν μᾶλλον τοῦ συμφωνικοῦ ποιήματος παρὰ εἰς τοὺς αὐστηροὺς κανόνας τῆς Συμφωνίας. Τὸ scherzo τῆς Συμφωνίας εἶνε πρωτότυπον, γραμμικὸν εἰς γοργοτάτην τετραμερῆ ὀγωγήν. Τὸ δὲ andante διακρίνεται διὰ τὴν γλυκυτάτην μελωδίαν του. ἦν ποικίλλουν δραματικὰ ἐπεισόδια. Κατόπιν ἡ ὀρχήστρα ἔπαιξε μὲ ἐξαιρετικὴν προσοχὴν τρεῖς ἑλληνικὰς Μουσικὰς εἰκόνας τοῦ διευθυντοῦ τῆς κ. Ἀρμ. Μαροῦκ. Δὲν εἶνε πρώτη φορὰ ποῦ ἐπαίχθησαν αἱ δύο ἐξ αὐτῶν, τὸ Μοιρολόγι καὶ τὸ Πάσχα ἐν Ἀττικῇ, ἀλλ' ἠκούσθησαν καὶ πάλιν πολὺ εὐχαρίστως. Τὸ Μοιρολόγι εἶνε ἐν πένθιμον ἄσμα τῆς Θεσσαλίας ὃ πυρὴν τῆς μελωδίας αὐτῆς εἶνε πολὺ βραχὺς, ἀλλ' ὃ συνθέτης τὸν ἀνέπτυξε, προσ